

คู่มือและแนวทางปฏิบัติ
การกำกับดูแลกิจการที่ดี

ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย

บทนำ

ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (ธพว.) เป็นรัฐวิสาหกิจ มีการกิจหลักในการเป็นสถาบันการเงินเพื่อพัฒนาผู้ประกอบการ SMEs ได้ตระหนักรถึงความสำคัญของระบบธรรมาภิบาล (Corporate Governance : CG) ซึ่งถือเป็นปัจจัยหลักในการส่งเสริมให้ ธพว. เป็นสถาบันการเงินชั้นนำ ทางด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี มีการบริหารจัดการองค์กรอย่างเป็นเลิศ มีคุณธรรมในการดำเนินงาน มีความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ สร้างมูลค่าเพิ่มแก่กิจการในระยะยาว คุ้มครองผลประโยชน์ของผู้เกี่ยวข้อง ผู้มีส่วนได้เสีย เป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนการกิจให้บรรลุวัตถุประสงค์ คณะกรรมการ จึงอนุมัตินโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี พร้อมทั้งให้มีการสื่อสารให้ทั่วถึงทุกส่วนงานและบุคลากร ที่เกี่ยวข้องขององค์กร เพื่อให้มีการนำไปปฏิบัติให้สอดคล้องกันทั้งในระดับองค์กรและหน่วยงานธนาคาร

กระทรวงการคลัง โดยสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) ได้ให้หลักการและแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจ มีความเป็นสากล และรัฐวิสาหกิจสามารถนำไปใช้ในทางปฏิบัติ ให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ด้วยความสำคัญดังกล่าว คณะกรรมการ จึงได้ให้ความเห็นชอบ “หลักการและแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2562” เมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2562 เพื่อใช้แทนหลักการและแนวทางการกำกับดูแลที่ดีในรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2552 ธพว. เป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจที่ให้ความสำคัญอย่างยิ่งในการปฏิบัติตามหลักการและแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2562 ตามที่สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) เพื่อให้รัฐวิสาหกิจทุกหน่วยงานถือปฏิบัติต่อไป

คู่มือเล่มนี้จัดทำขึ้น โดยมุ่งหวังให้ ผู้บริหาร และพนักงาน ได้ถือปฏิบัติอย่างจริงจัง เพื่อให้เกิดกลไกและระบบการบริหารจัดการที่ดี อันจะนำไปสู่การเป็นสถาบันการเงินของรัฐ ที่มีความโปร่งใส มีความน่าเชื่อถือ สามารถเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจเพื่อการนำไปสู่การพัฒนา SMEs ไทยอย่างยั่งยืนต่อไป

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
1. วัตถุประสงค์	1
2. ขอบเขต	1
3. ข้อมูลทั่วไป	1
4. หลักการและแนวทางปฏิบัติตามนโยบายด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดีของธนาคาร หมวดที่ 1 บทบาทของภาครัฐ	2
หมวดที่ 2 สิทธิและความเท่าเทียมกันของผู้ถือหุ้น	3
หมวดที่ 3 คณะกรรมการ	4
หมวดที่ 4 บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย	5
หมวดที่ 5 ความยั่งยืนและนวัตกรรม	5
หมวดที่ 6 การเปิดเผยข้อมูล	6
หมวดที่ 7 การบริหารความเสี่ยง และการควบคุมภายใน	7
หมวดที่ 8 จรรยาบรรณ	8
หมวดที่ 9 การติดตามผลการดำเนินงาน	9
ภาคผนวก	11
กระบวนการจัดทำคู่มือและแนวทางปฏิบัติตามดังนี้ ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี	12

1. วัตถุประสงค์

เพื่อเสริมสร้างระบบธรรมาภิบาลที่มีความโปร่งใสและมีมาตรฐานการปฏิบัติที่ชัดเจนอย่างเป็นระบบ สร้างความเชื่อมั่นให้แก่ สาธารณชน ผู้ถือหุ้น และผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย และมีส่วนในการสร้างมูลค่าเพิ่มของกิจการให้สูงขึ้น ทำให้เกิดนวัตกรรมและเพิ่มศักยภาพการแข่งขัน ธนาคารตระหนักร่วมกับให้ความสำคัญต่อการดำเนินกิจการอย่างเป็นธรรมภายใต้หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญ เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็นผู้ถือหุ้น ลูกค้า คู่ค้า พนักงาน และประชาชนทั่วไป ได้รับการปฏิบัติอย่างโปร่งใสและเป็นธรรม ต่อทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องโดยมิได้มุ่งเน้นที่ประโยชน์ของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง

2. ขอบเขต

คู่มือและแนวทางปฏิบัติการกำกับดูแลกิจการที่ดี คือกระบวนการปฏิบัติต้านธรรมาภิบาลของธนาคาร จัดทำขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อให้กรรมการ ผู้บริหารและพนักงาน สามารถนำไปเป็นแนวทางปฏิบัติ และสื่อสาร ไปยังผู้ถือหุ้น ลูกค้า คู่ค้า ผู้มีส่วนได้เสีย และสังคม และเพื่อให้ฝ่ายบริหารใช้อำนาจภายใต้ขอบเขต รวมถึงการสร้างกรอบความรับผิดชอบของฝ่ายบริหาร และคณะกรรมการ ต่อผู้มีส่วนได้เสีย และสังคม โดยยึดมั่นในการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลของธนาคารที่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์และแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดี ในรัฐวิสาหกิจปี 2562 ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) กระทรวงการคลัง ได้ปรับปรุงภายใต้โครงการยกระดับมาตรฐานระบบธรรมาภิบาลที่ดีในรัฐวิสาหกิจ

3. ข้อมูลทั่วไป

วิสัยทัศน์ (Vision)

“เป็นสถาบันการเงินของรัฐที่ให้บริการทางการเงินครบวงจรและพัฒนาขีดความสามารถในการธุรกิจ SMEs สู่ความสำเร็จอย่างยั่งยืน”

พันธกิจ (Mission)

- เป็นกลไกสำคัญของระบบนิเวศน์ในการพัฒนาศักยภาพ SMEs ไทย เพื่อให้เข้าถึงแหล่งเงินทุน และสนับสนุนการดำเนินธุรกิจอย่างครบวงจร (Total Solution)
- เสริมสร้างทักษะความสามารถของบุคลากร ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง เพื่อมุ่งเน้นการบริการอันเป็นเลิศอย่างมีธรรมาภิบาล (Human Capital)
- ยกระดับการบริหารจัดการด้วย องค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อส่งมอบคุณค่าให้กับลูกค้าและผู้มีส่วนได้เสีย อย่างรวดเร็ว (Agility and Innovation)

ค่านิยมหลัก : SMEDS

SYNERGY	ประสานความร่วมมือ
MORALITY	ยึดถือจรรยา
EFFICIENCY	ตอบโจทย์คุณค่า
DEVELOPMENT	พัฒนาอย่างต่อเนื่อง
SERVICE EXCELLENCE	เป็นเลิศเรื่องบริการ

4. หลักการ.../2

4. หลักการและแนวทางปฏิบัติตามนโยบายด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดีของธนาคาร
เพื่อให้กระบวนการธรรมาภินาลของธนาคารเป็นไปอย่างโปร่งใสและเป็นธรรมต่อกลุ่มผู้ใช้บริการ โดยมิได้มุ่งเน้นที่ประโยชน์ของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง รวมทั้งมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีและกำกับความรับผิดชอบต่อสังคม (CG&CSR) ได้กำหนดให้มีการประเมินผล การปฏิบัติงาน ด้านธรรมาภินาล และทบทวนนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี รวมทั้ง กฎบัตร จริยธรรม จรรยาบรรณของคณะกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน เป็นประจำทุกปี นอกจากนี้ธนาคาร ได้กำหนดหลักการและแนวทางการปฏิบัติในการกำกับดูแลกิจการที่ดีของธนาคาร ให้สอดคล้องกับ “หลักการและแนวทางการกำกับดูแล กิจการที่ดีในธุรกิจ พ.ศ. 2562 และแนวทางปฏิบัติ” แบ่งออกเป็น 9 หมวด ดังนี้

หมวด 1 : บทบาทของภาครัฐ

หลักการ

ธนาคารเป็นสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงอุตสาหกรรม และกระทรวงการคลัง โดยขัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2545 ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 20 ธันวาคม 2545 เป็นต้นมา โดยมุ่งมั่นที่จะดำเนินการตามกฎหมาย ชื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส เป็นธรรม ตรวจสอบได้ และมีความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่ม ของธนาคาร โดยกำหนดแนวทางการดำเนินงานเชิงยุทธศาสตร์ตามทิศทางและกรอบนโยบายของภาครัฐ ที่เป็นหน่วยงานต้นสังกัด รวมถึงจัดทำและปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี และรายงานผลการดำเนินงานอย่างสมำเสมอตามกรอบระยะเวลาที่ภาครัฐกำหนด

แนวทางปฏิบัติ

1. ธนาคารจัดให้มีนโยบายและคู่มือการรายงานการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีแก่ ผู้ถือหุ้นภาครัฐ โดยครอบคลุมประเด็นสำคัญ ได้แก่

- รายงานผลการดำเนินงานด้านการเงินและไม่ใช่การเงิน โดยมีองค์ประกอบครบถ้วนและ เป็นมาตรฐานเพียงพอต่อการกำกับดูแล

- รายงานการปฏิบัติตามแนวทางการกำกับดูแลที่ดีตามมาตรฐานสากล
- รายงานการปฏิบัติตามกฎหมาย ระบุบังคับที่เกี่ยวข้องกับธนาคาร

2. ธนาคารจัดให้มีนโยบายการแข่งขันทางการตลาดที่เป็นธรรม ที่มีสาระครบถ้วนอย่างเป็นระบบ ได้แก่

2.1 แนวทางการรับผิดชอบต่อกฎหมายและเจ้าหนี้

2.2 การส่งเสริมการแข่งขันที่เป็นธรรม

2.3 การบริหารจัดการทางการเงินที่ครอบคลุม ดังนี้

2.3.1 แนวทางการเข้าถึงและจัดหาเงินทุนอย่างโปร่งใส และเป็นธรรม

2.3.2 การจัดทำ.../3

2.3.2 การจัดทำบัญชีการเงินตามมาตรฐาน

2.3.3 การแยกบัญชีเชิงบัญชีเชิงพาณิชย์ และเชิงสังคม

2.3.4 การกำหนดช่องทางรับเรื่องร้องเรียน และการต่อต้านทุจริตและการรับสินบน

2.3.5 การจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นธรรม

หมวด 2 : สิทธิและความเท่าเทียมกันของผู้ถือหุ้น

หลักการ

ภาครัฐมีหน้าที่กำกับดูแลกิจกรรมของธนาคาร ได้แต่ตั้งคณะกรรมการให้ทำหน้าที่แทนภาครัฐ โดยต้องกำหนดให้คณะกรรมการและผู้บริหาร เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้มีส่วนได้เสียของตนและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อป้องกัน มิให้มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และสามารถตัดสินใจเพื่อประโยชน์ของธนาคาร โดยรวม

ธนาคารให้ความสำคัญที่จะดูแลให้ผู้ถือหุ้นทุกรายให้ได้รับการปฏิบัติที่ดี และเหมาะสมตามสิทธิพื้นฐานเท่าเทียมกันทุกประการภายใต้ขอบเขตแห่งกฎหมาย กำหนดตามแนวทางและหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี คณะกรรมการซึ่งเป็นผู้แทนที่ภาครัฐแต่งตั้งให้ทำหน้าที่แทน จะดูแลให้เรื่องสำคัญทั้งประเด็นที่กำหนดในกฎหมาย และประเด็นที่อาจมีผลต่อทิศทางการดำเนินงานของธนาคาร ได้ผ่านการพิจารณาของผู้ถือหุ้น

ประธานคณะกรรมการธนาคาร จะทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุม โดยทำหน้าที่ในการดูแล ให้การประชุมเป็นไปตามกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง รวมถึงข้อบังคับของธนาคารเพื่อให้การประชุม มีประสิทธิภาพ และโปร่งใส

แนวทางปฏิบัติ

1. ธนาคารกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติด้านการบริหารสิทธิ์ต่อผู้ถือหุ้นทั้งตามกฎหมาย และ ข้อบังคับอื่นที่เกี่ยวข้องที่มีสาระสำคัญครบถ้วน และเป็นระบบโดยครอบคลุมประเด็นสำคัญ ได้แก่ นโยบายการ ป้องกันการใช้ข้อมูลภายใน นโยบายการป้องกันการเกิดรายการเกี่ยวโยง และนโยบายการป้องกันความขัดแย้งทาง ผลประโยชน์

2. กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบและปรับปรุงกระบวนการ หรือ ระบบบริหารสิทธิ์ของผู้ถือหุ้นตามกรอบ นโยบาย

3. ให้มีการประเมินคุณภาพ หรือ ประสิทธิผล พร้อมปรับปรุงแนวทางการบริหารสิทธิ์ผู้ถือหุ้น

หมวด 3 : คณะกรรมการ

หลักการ

คณะกรรมการธนาการมีหน้าที่ในการกำกับดูแลธนาการให้มีการปฏิบัติงานเป็นไปตามพันธกิจ วัตถุประสงค์ และนโยบายของภาครัฐ คณะกรรมการธนาการ จึงพึงปฏิบัติงานตามหลักความไว้วางใจ (Fiduciary Duty) และกำกับดูแลให้กรรมการธนาการ ฝ่ายจัดการ ตลอดจนผู้ปฏิบัติงานปฏิบัติหน้าที่ด้วย ความรับผิดชอบ ระมัดระวัง (Duty of Care) และซื่อสัตย์ต่อองค์กร (Duty of Loyalty) เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยคณะกรรมการธนาการ ควรมีองค์ประกอบทางความรู้ ความสามารถที่เหมาะสม และควรเข้าใจขอบเขต หน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการธนาการ รวมถึงกำกับดูแลให้ฝ่ายจัดการปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุพันธกิจ วัตถุประสงค์และนโยบายของภาครัฐ ใน การปฏิบัติงานคณะกรรมการธนาการ ได้มอบหมายหน้าที่ให้คณะกรรมการ ชุดย่อย และ ฝ่ายจัดการดำเนินงานของธนาการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ธนาการดำเนินธุรกิจอย่างเป็นธรรม โปร่งใส รับผิดชอบต่อ ผู้มีส่วนได้เสีย ภายใต้หลักธรรมาภิบาลที่ดีและสร้างคุณค่าให้ธนาการ อย่างเหมาะสมในระยะยาว และยั่งยืน

แนวทางปฏิบัติ

1. โครงสร้าง องค์ประกอบ และทักษะความรู้ความสามารถของคณะกรรมการธนาการ และการสรรหา กรรมการจากบัญชีรายชื่อของกระทรวงการคลัง

1.1 กำหนดแนวทางการนำ Skill Matrix มาใช้เพื่อกำหนดทักษะ ความรู้ ความสามารถและ องค์ประกอบของคณะกรรมการธนาการ รวมถึงกฎบัตรของคณะกรรมการธนาการ เพื่อใช้ประกอบการพัฒนา คณะกรรมการธนาการอย่างเป็นระบบ

1.2 กำหนดนโยบายและแนวทางการสรรหากรรมการจากบัญชีรายชื่อ ของ สคร. อย่างเป็นระบบ

1.3 ประเมินคุณภาพ หรือ ประสิทธิผลการนำ Skill Matrix มาใช้ และมีการปรับปรุงนโยบาย หรือแนวทางปฏิบัติ เพื่อการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม

2. บทบาทของคณะกรรมการธนาการ

2.1 กำหนดทิศทาง กลยุทธ์ และจัดให้มีแผนยุทธศาสตร์ระยะยาว และแผนปฏิบัติการประจำปี

2.2 ให้ความเห็นชอบแผนดำเนินงานประจำปีของระบบบริหารจัดการ อาทิ เช่น ระบบตรวจสอบ ภายใน ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ระบบบริหารงานทรัพยากรบุคคล

2.3 ติดตามความเพียงพอของระบบบริหารจัดการ อย่างน้อยรายไตรมาส

2.4 จัดให้มีการประเมินผลงานและกำหนดค่าตอบแทนผู้บริหารสูงสุด และผู้บริหารระดับสูง 2 ระดับ รองจากการผู้จัดการ โดยอาจจัดตั้งคณะกรรมการชุดย่อยขึ้นท่านหน้าที่ประเมินผล หรือ กลั่นกรอง

2.5 กำหนดการประชุมอย่างน้อยเป็นรายเดือน โดยธนาการต้องจัดทำแผนการประชุมล่วงหน้า และแจ้งแผนแก่คณะกรรมการล่วงหน้า เพื่อให้คณะกรรมการธนาการเข้าร่วมประชุมอย่างสม่ำเสมอ

2.6 จัดให้มีนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี เพื่อสร้างธรรมาภิบาลที่ดีของธนาการ

2.7 จัดให้มีการประเมินและการพัฒนาของคณะกรรมการธนาการ เพื่อเสริมสร้างทักษะ ความรู้ ความสามารถอันนำไปสู่เป้าหมาย

หมวด 4.../5

หมวด 4 : บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย

หลักการ

เพื่อให้การดำเนินงานของธนาคารเป็นไปอย่างยั่งยืน ดังนั้น คณะกรรมการจึงกำหนดนโยบาย หรือแนวทางปฏิบัติในการปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้เสียแต่ละกลุ่มของธนาคาร โดยคำนึงถึงสิทธิของผู้มีส่วนได้เสียตามกฎหมาย หรือตามข้อตกลงที่มีกับผู้มีส่วนได้เสีย รวมถึงมีการกำกับดูแลให้มีกลไกและการปฏิบัติที่เหมาะสมอย่างมีจริยธรรม มีความรับผิดชอบต่อชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อม รวมถึงส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียในการพัฒนาการดำเนินงานและไม่กระทำการใดๆ ที่เป็นการละเมิดสิทธิของผู้มีส่วนได้เสียเหล่านี้ โดยธนาคารจะประกอบธุรกิจอย่างเปิดเผย โปร่งใส และมีการแจ้งข้อมูลอย่างเป็นธรรม รวมถึงมีการประกาศนโยบายต่อด้านการทุจริต และคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ให้กับผู้มีส่วนได้เสีย รวมถึงมีมาตรการป้องกันการฟอกเงิน ยาเสพติด และอาชญากรรม ตลอดจนการสนับสนุนกิจกรรมที่ส่งเสริมสังคม เช่น การศึกษา การอนุรักษ์ธรรมชาติ และการพัฒนาชุมชน ให้กับผู้มีส่วนได้เสีย ทุกกลุ่มอย่างยั่งยืน โดยแนวทางปฏิบัติครอบคลุมเรื่องดังต่อไปนี้

แนวทางปฏิบัติ

- ธนาคารจัดให้มีนโยบาย คู่มือการปฏิบัติงาน รวมถึง แผนแม่บทระยะยาว และแผนปฏิบัติการประจำปี ด้านการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับ ก่อนเริ่มปีบัญชี
- ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีด้านการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมอย่างครบถ้วน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามแผนปฏิบัติการประจำปี
- ประเมินผลคุณภาพ หรือประสิทธิผลของกระบวนการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

หมวด 5 : ความยั่งยืนและนวัตกรรม

หลักการ

คณะกรรมการธนาคารมีหน้าที่กำกับดูแลและจัดให้มีนโยบายคู่มือการปฏิบัติงาน เพื่อการบริหารจัดการนวัตกรรมและการพัฒนาความยั่งยืนของธนาคาร เพื่อกำหนดร่องแนวทางการบริหารจัดการนวัตกรรมและการพัฒนาความยั่งยืนที่ชัดเจนและเป็นระบบ โดยนำนวัตกรรมที่ก่อให้เกิดมูลค่าแก่ธุรกิจควบคู่ไปกับการสร้างคุณประโยชน์ ต่อลูกค้าหรือผู้เกี่ยวข้อง และมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม มาใช้ในการพัฒนาปรับปรุงกระบวนการทำงานการให้บริการ และการบริหารจัดการภายในองค์กร ให้มีประสิทธิภาพ ควบคู่กับหลักการพัฒนาความยั่งยืน เพื่อรับรองสภาพแวดล้อมในการประกอบธุรกิจที่มีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยมีการกำหนดนโยบายและแผนนวัตกรรมผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงิน รวมถึงส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการความรู้และเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม ได้อย่างต่อเนื่อง อันจะนำไปสู่การเติบโตอย่างยั่งยืน สืบไป

แนวทางปฏิบัติ

1. ธนาคารจัดให้มีนโยบายและคู่มือการปฏิบัติงานเพื่อการบริหารจัดการนวัตกรรม และการพัฒนาความยั่งยืนเพื่อกำหนดกรอบแนวทางการบริหารจัดการนวัตกรรม และการพัฒนาความยั่งยืน

2. กำหนดโครงสร้างผู้รับผิดชอบและจัดทำแผนนวัตกรรมระยะยาวและประจำปี ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของธนาคาร

3. กำหนดโครงสร้างผู้รับผิดชอบและระบุปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความยั่งยืน และจัดทำรายงานการพัฒนาความยั่งยืนและนวัตกรรม

4. ประเมินผลคุณภาพ และประสิทธิผล พร้อมปรับปรุงนโยบาย คู่มือ กระบวนการ เพื่อการพัฒนาการบริหารจัดการนวัตกรรม และการพัฒนาความยั่งยืน

หมวด 6 : การเปิดเผยข้อมูล

หลักการ

คณะกรรมการธนาคารกำกับดูแลให้มีการเปิดเผยข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้องกับธนาคาร และผู้มีส่วนได้เสีย กลุ่มต่างๆ อย่างถูกต้อง เชื่อถือได้ ครบถ้วน เพียงพอ ทันเวลา และเป็นไปตามกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถและผู้มีส่วนได้เสียสามารถใช้ในการตัดสินใจ ได้อย่างเหมาะสม และคณะกรรมการธนาคาร ดูแลให้มีช่องทางการเปิดเผยข้อมูลให้สามารถและผู้มีส่วนได้เสีย สามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก

คณะกรรมการธนาคารมีการกำกับดูแลให้ธนาคารมีการเปิดเผยข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้องกับธนาคาร และผู้มีส่วนได้เสีย ทั้งข้อมูลที่เป็นข้อมูลด้านการเงิน และไม่ใช่การเงินอย่างถูกต้อง เชื่อถือได้ ครบถ้วน เพียงพอ ทันเวลา และเป็นไปตามกฎหมาย และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง อาทิ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ.2540 หลักการและแนวปฏิบัติที่ดีตามแนวทางการเปิดเผยข้อมูลของรัฐวิสาหกิจของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) กระทรวงการคลัง พ.ศ. 2556 เป็นต้น ผ่านช่องทางต่าง ๆ เพื่อให้สามารถและผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่ม สามารถเข้าถึงได้โดยสะดวกและเท่าเทียมกัน สามารถใช้ในการตัดสินใจ ได้อย่างเหมาะสม โดยธนาคารจะมีการกำกับดูแลให้ข้อมูลที่เผยแพร่ต่อสาธารณะและผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่ม มีความถูกต้อง โปร่งใส เชื่อถือได้และเพียงพอที่จะนำข้อมูลไปใช้ในการตัดสินใจ

แนวทางปฏิบัติ

1. ธนาคารกำกับดูแลให้มีกระบวนการจัดทำข้อมูลที่สำคัญของธนาคาร ทั้งข้อมูลด้านการเงินและไม่ใช่การเงิน และต้องเผยแพร่ข้อมูลผ่านรายงานประจำปี ครบถ้วน 14 ประเด็น

1.1 การเปิดเผยข้อมูลผ่านรายงานประจำปี ที่มีข้อมูลครบถ้วน ถูกต้อง ทันเวลา เชื่อถือได้ ทั้งในด้านการเงินและไม่ใช่การเงิน

- ด้านการเงิน ควรประกอบด้วย งบการเงิน ได้แก่ งบดุล งบกำไรขาดทุน งบกระแสเงินสด และหมายเหตุประกอบงบการเงิน

- ด้านที่.../7

- ด้านที่ไม่ใช่การเงิน ควรประกอบด้วยโครงสร้างของกลุ่มธุรกิจ/โครงสร้างผู้ถือหุ้น เพื่อสะท้อนผู้มีอำนาจควบคุมที่แท้จริง

- 1.2 ข้อมูลประวัติของคณะกรรมการธนาคาร
- 1.3 ข้อมูลประวัติผู้บริหาร
- 1.4 การอธิบายเชิงวิเคราะห์เกี่ยวกับฐานะการเงิน ผลการดำเนินงานการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญรวมทั้งปัจจัยที่เป็นสาเหตุ หรือมีผลต่อฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน
- 1.5 งบการเงินที่ได้รับการรับรอง จากสำนักงานการตรวจสอบเงินแผ่นดิน (สตง.)
- 1.6 รายงานความรับผิดชอบของคณะกรรมการ หรือคณะกรรมการตรวจสอบต่อการรายงานทางการเงิน

- 1.7 ความเสี่ยงหลักของการดำเนินธุรกิจ
- 1.8 นโยบายและการจ่ายค่าตอบแทนกรรมการธนาคาร
- 1.9 นโยบายและการจ่ายค่าตอบแทนของผู้บริหารระดับสูง
- 1.10 จำนวนครั้งของการประชุมคณะกรรมการธนาคารและคณะกรรมการชุดย่อยเป็นรายบุคคล
- 1.11 การดำเนินงานด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี
- 1.12 การดำเนินงานด้านแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ตามมาตรฐานสากล
- 1.13 นโยบายและผลการจัดการรายการที่เกี่ยวโยงกัน
- 1.14 สภาพธุรกิจ แผนงานทางธุรกิจและกลยุทธ์

2. ระยะเวลาเผยแพร่รายงานประจำปี

เปิดเผยรายงานประจำปีและเผยแพร่รายงานประจำปีภายใน 1 เดือน หลังจาก สตง. รับรองงบการเงิน หรือภายใน 1 เดือนนับจาก 6 เดือน หลังจากสิ้นปีบัญชีแล้ว สตง. ยังไม่ได้รับรองงบการเงิน

3. การเปิดเผยข้อมูลผ่าน Website ของธนาคาร ด้านการเงินและมิใช่การเงินที่สำคัญของธนาคาร

หมวด 7 : การบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภัยใน

หลักการ

ธนาคารตระหนักดีว่าการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภัยใน เป็นระบบบริหารจัดการที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ในการกำกับดูแลการดำเนินกิจการของธนาคาร เนื่องจากความเสี่ยงเป็นปัจจัยสำคัญที่อาจทำให้แผนดำเนินงานของธนาคาร ไม่บรรลุตามพันธกิจและวัตถุประสงค์ ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายต่องค์กรได้ ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันและลดโอกาสที่เกิดผลเสียหายที่อาจเกิดขึ้น คณะกรรมการจึงกำหนดนโยบายการบริหารความเสี่ยง เพื่อให้การปฏิบัติงานของธนาคารเป็นไปตามพันธกิจ วัตถุประสงค์ ยุทธศาสตร์ รวมถึงมีการกำกับดูแลให้มีการบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง โดยจัดให้มีคณะกรรมการกำกับความเสี่ยง เพื่อขับเคลื่อนระบบการบริหารความเสี่ยง ของธนาคาร เนื่องจากความเสี่ยงเป็นสิ่งที่อาจทำให้แผนงานหรือการดำเนินงานของธนาคาร ไม่บรรลุตามพันธกิจ

และวัตถุ.../8

และวัตถุประสงค์ก่อให้เกิดผลกระทบ หรือความเสียหายต่องค์กรได้ ทั้งนี้ การบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะสามารถป้องกัน หรือลดโอกาสที่จะเกิดความเสียหายจากความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ ดังนั้น คณะกรรมการธนาคารจึงควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน เพื่อให้สามารถกำกับดูแลให้มีการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่เหมาะสมและมีประสิทธิผล

แนวทางปฏิบัติ

1. คณะกรรมการธนาคาร ต้องมีความรู้ความเข้าใจในความเสี่ยงที่สำคัญของธนาคาร และมีความเข้าใจเครื่องมือที่ใช้ในการบริหารความเสี่ยงอย่างเพียงพอ
 2. คณะกรรมการธนาคาร ต้องพิจารณากำหนดนโยบายการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภัยในของธนาคารและจัดให้มีระบบ และกระบวนการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภัยใน ที่มีประสิทธิภาพ
 3. คณะกรรมการธนาคาร กำกับดูแลให้มีการทบทวนนโยบายการบริหารความเสี่ยงของธนาคาร และให้ความเห็นชอบแผนการดำเนินงานประจำปีของการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภัยใน
 4. คณะกรรมการธนาคาร พิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับความเสี่ยง และคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อให้ปฏิบัติตามหน้าที่และความรับผิดชอบ
 5. จัดทำกฎบัตรของคณะกรรมการกำกับความเสี่ยง และคณะกรรมการตรวจสอบ และรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง และการควบคุมภัยใน เสนอต่อคณะกรรมการธนาคาร เป็นรายไตรมาส

หมวด 8 : จรรยาบรรณ

หลักการ

คณะกรรมการธนาคารมีหน้าที่กำหนดแนวปฏิบัติในเรื่องของจรรยาบรรณและกำกับดูแลให้กรรมการธนาคาร ผู้บริหาร และพนักงานทุกคน ยึดถือและปฏิบัติให้สอดคล้องและอยู่ในทิศทางเดียวกัน รวมถึงจัดให้มีช่องทางการรับเรื่องร้องเรียน เมื่อพบเห็นการประพฤติปฏิบัติที่ผิดจรรยาบรรณ หรือไม่เป็นไปตามแนวปฏิบัติ

ทั้งนี้ คณะกรรมการธนาการ และฝ่ายจัดการจะให้การสนับสนุนแนวทางปฏิบัติดังกล่าวอย่างเต็มที่และแจ้งให้ผู้ปฏิบัติงานทุกคนของธนาคารทราบด้วย โดยหลักการและแนวทางปฏิบัติ รวมทั้งจริยธรรมและจรรยาบรรณของธนาคาร ทุกหน่วยงานจะต้องมีแผนการนำไปสู่ภาคปฏิบัติ และมีการติดตามผลอย่างเป็นรูปธรรม โดยจะนำหลักการและแนวทางปฏิบัติในการกำกับดูแลกิจการที่ดีเป็นแนวทางปฏิบัติของธนาคาร และใช้เป็นกรอบอ้างอิงในการจัดทำคู่มือปฏิบัติต่อไป

แนวทางปฏิบัติ

1. คณะกรรมการธนาคารจัดให้มีคู่มือการกำกับดูแลกิจการที่ดีและจรรยาบรรณของธนาคาร ครอบคลุม ครอบคลุม ตั้งแต่กรรมการธนาคาร ผู้บริหาร และพนักงาน โดยกำหนดแนวปฏิบัติด้านจรรยาบรรณในการปฏิบัติหน้าที่ ที่เกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจ โดยคำนึงถึงหลักความซื่อสัตย์สุจริต ความมีคุณธรรมและศีลธรรมอันดี ความบริสุทธิ์ใจ ความถูกต้องและธรรมเนียมที่ดี รวมถึงเจตนาرمณของกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

2. จัดทำ.../9

2. จัดทำคู่มือจริยธรรมและจรรยาบรรณ ตามมาตรฐานเรื่องจรรยาบรรณให้ครอบคลุมถึงผู้ที่เกี่ยวข้อง ให้ครบถ้วน โดยมีแนวทางปฏิบัติเรื่องจรรยาบรรณของกรรมการธนาคาร ผู้บริหาร และพนักงาน และเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปฏิบัติงานทุกระดับรับรู้และนำไปปฏิบัติ โดยระหว่างปัจจุบันให้มีกิจกรรมเสริมสร้างบรรยายกาศ และพุทธิกรรมตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี ทั้งในระดับกรรมการธนาคาร ผู้บริหารและพนักงาน อย่างสม่ำเสมอ ทุกปี

3. คณะกรรมการธนาคารกำกับดูแลให้เรื่องจรรยาบรรณเป็นเรื่องที่กรรมการธนาคาร ผู้บริหารและ พนักงานทุกคนยึดถือและปฏิบัติให้สอดคล้อง และอยู่ในทิศทางเดียวกันอย่างเคร่งครัด

4. คณะกรรมการธนาคารจัดให้มีช่องทางการรับเรื่องร้องเรียน เมื่อพบเห็นการประพฤติปฏิบัติที่ผิด จรรยาบรรณ หรือไม่เป็นไปตามแนวทางปฏิบัติและมีมาตรการในการตรวจสอบและคุ้มครองผู้ที่ร้องเรียนอย่างเหมาะสม

หมวด 9 : การติดตามผลการดำเนินงาน

หลักการ

ภาครัฐในฐานะเจ้าของครัวหารือกับคณะกรรมการธนาคาร เพื่อกำหนดข้อตกลงการประเมินผลการ ดำเนินงานที่สอดคล้องกับเป้าหมายและขอบเขตการดำเนินงานของธนาคาร และควรจัดให้มีผู้ประเมินผลการ ดำเนินงานที่มีความเชี่ยวชาญและมีความเข้าใจในเป้าหมายและขอบเขตการดำเนินงานของธนาคาร อีกทั้งติดตามให้ ธนาคารนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการดำเนินงานต่อไป โดยคณะกรรมการธนาคารมีบทบาทในการ กำกับดูแลให้ธนาคารดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ได้ตกลงไว้ในข้อตกลงการประเมินผลการดำเนินงาน

การติดตามผลการดำเนินงานเป็นกลไกที่สำคัญของคณะกรรมการธนาคาร ใช้ในการกำกับดูแลธนาคาร อย่างมีประสิทธิผล โดยกำหนดให้ฝ่ายจัดการมีการบริหารจัดการองค์กร เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ถือหุ้น ภาครัฐ และผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่ม เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด ซึ่งการติดตามผลการดำเนินงานนั้น คณะกรรมการธนาคารกำหนดให้ฝ่ายจัดการต้องมีการนำเสนอและรายงานผลการดำเนินงานทั้งในส่วนของข้อมูล ด้านการเงินและไม่ใช่การเงินให้ครบถ้วน ถูกต้อง ตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) กระทรวงการคลัง และธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด โดยข้อมูลที่นำเสนอรายงานนั้นต้องประกอบไปด้วย ข้อมูลที่เป็นข้อมูลสารสนเทศ และข้อมูลเชิงวิเคราะห์ที่มีความถูกต้อง แม่นยำ และเพียงพอที่จะให้คณะกรรมการ ธนาคารพิจารณา ตัดสินใจ หรือมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ เพื่อให้ฝ่ายจัดการนำไปปรับปรุงการดำเนินงานต่อไป ได้อย่างมีประสิทธิผลตรงตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการดำเนินธุรกิจของธนาคาร

แนวทางปฏิบัติ

1. คณะกรรมการธนาคารกำหนดให้มีแนวทางการติดตามผลการดำเนินงานด้านการเงินและไม่ใช่ การเงินอย่างเป็นระบบ

2. ติดตามผลการดำเนินงานด้านการเงินและไม่ใช่การเงินอย่างครบถ้วน โดยมีความถี่สม่ำเสมอ อย่างน้อย เป็นรายไตรมาส

- การติดตามผลการดำเนินงานด้านไม่ใช่การเงิน ประกอบด้วย ผลการดำเนินงานตามภารกิจหลัก ผลการดำเนินงานตามนโยบายรัฐ ผลการดำเนินงานตามแผนรัฐวิสาหกิจหรือแผนงานประจำปี การดำเนินงานตามโครงการที่สำคัญ การดำเนินงานตามติข่องคณะกรรมการธนาคาร และการดำเนินงานตามที่คณะกรรมการธนาคาร มอบหมาย (ถ้ามี) ผลการดำเนินงานตามบันทึกข้อตกลงการประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจ (กระทรวงการคลัง) ความคืบหน้าในการนำระบบ EVM มาใช้ในการบริหารจัดการองค์กร และอื่น ๆ

- การติดตามผลการดำเนินงานด้านการเงิน ประกอบด้วย ผลกำไรขาดทุน กำไรเชิงเศรษฐศาสตร์ ฐานทางการเงิน สภาพคล่อง ความสามารถในการชำระหนี้ การเบิกจ่ายเทียบกับงบประมาณ/งบลงทุน และอื่น ๆ

- การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานเทียบกับเป้าหมายการระบุมาตรฐานสากลของการเปลี่ยนแปลงของผลการดำเนินงานด้านการเงินและไม่ใช่การเงิน มีการระบุปัญหาอุปสรรคของการดำเนินงานและข้อเสนอแนะ แนวทางแก้ไขที่ชัดเจน

3. คณะกรรมการธนาคารรวมอับข้อสังเกต หรือข้อเสนอแนะ พร้อมติดตามผลสำเร็จของการดำเนินงานตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและมาตรฐานกระบวนการติดตามผลการดำเนินงาน

4. กำกับดูแลให้มีการนำผลประเมินไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานของธนาคาร

ภาคผนวก

ลงนามรับทราบและถือปฏิบัติ

ข้าพเจ้า ได้อ่านคู่มือและแนวทางปฏิบัติการกำกับดูแลกิจการที่ดี ของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ครบถ้วนแล้ว ข้าพเจ้าจะถ่ายทอดให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทราบอย่างทั่วถึงและยึดถือการปฏิบัติตามแนวทางคู่มือนี้ไปเป็นพื้นฐานในการทำงานทุกรายงานเกิดเป็นคุณธรรมประจำใจ

ลงชื่อ

(.....)

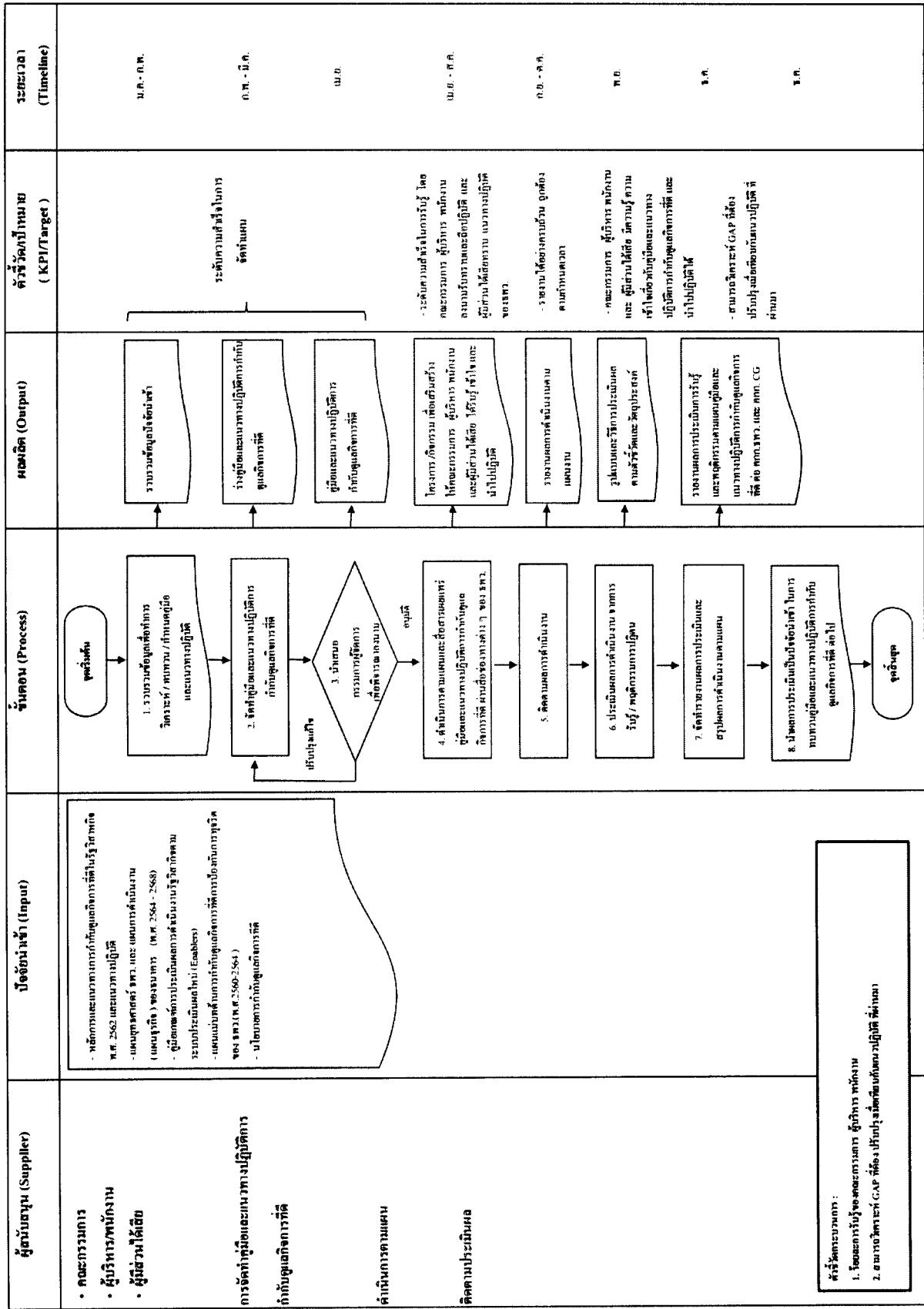
ตำแหน่ง.....

รหัสพนักงาน ส่วน ฝ่าย.....

สายงาน / กลุ่มงาน.....

วันที่ / /

กระบวนการจัดทำร่างและเสนอทางภูมิทัศน์ติดตามแผนการดำเนินงานด้านการกำกับดูแลเดิมจราจรที่๓

- ผู้รับผิดชอบ:**
1. ผู้อำนวยการสำนักงานคุ้มครองผู้บริโภค ผู้อำนวยการสำนักงานคุ้มครองผู้บริโภค
 2. ผู้อำนวยการสำนักงานคุ้มครองผู้บริโภค ผู้อำนวยการสำนักงานคุ้มครองผู้บริโภค